

**ZAKLJUČNI RAČUN
MEDOBČINSKI URAD ZA
VARSTVO OKOLJA IN
OHRANJANJE NARAVE
za leto 2018**

I. SPLOŠNI DEL	4
A. BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV -433.710 €.....	4
4 ODHODKI IN DRUGI IZDATKI 567.195 €.....	4
40 TEKOČI ODHODKI 498.924 €.....	4
41 TEKOČI TRANSFERI 64.670 €.....	4
42 INVESTICIJSKI ODHODKI 3.601 €.....	4
7 PRIHODKI IN DRUGI PREJEMKI 133.485 €.....	4
71 NEDAVČNI PRIHODKI 1.617 €.....	4
74 TRANSFERNI PRIHODKI 131.868 €.....	4
II. POSEBNI DEL.....	6
0503 Medobčinski urad za varstvo okolja in ohranjanje narave 567.195 €.....	6
06 LOKALNA SAMOUPRAVA 230.004 €.....	6
0601 Delovanje na področju lokalne samouprave ter koordinacija vladne in lokalne ravni 230.004 €.....	6
15 VAROVANJE OKOLJA IN NARAVNE DEDIŠČINE 337.192 €.....	7
1501 Okoljevarstvene politike in splošne administrativne zadeve 62.657 €.....	8
1502 Zmanjševanje onesnaženja, kontrola in nadzor 245.270 €.....	14
1505 Pomoč in podpora ohranjanju narave 29.265 €.....	23
III. NAČRT RAZVOJNIH PROGRAMOV.....	28
0503 MEDOBČINSKI URAD ZA VARSTVO OKOLJA IN OHRANJANJE NARAVE 3.601 €.....	28
OB070-12-0006 Nakup osnovnih sredstev 632 €.....	28
OB070-12-0006 Nakup osnovnih sredstev 2.970 €.....	28

I. SPLOŠNI DEL

I. SPLOŠNI DEL

A. BILANCA PRIHODKOV IN ODHODKOV

433.710 €

4 ODHODKI IN DRUGI IZDATKI	567.195 €
<hr/>	
40 TEKOČI ODHODKI	498.924 €
400 PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIM	190.969 €
401 PRISPEVKI DELODAJALCEV ZA SOCIALNO VARNOST	31.031 €
402 IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	276.923 €
41 TEKOČI TRANSFERI	64.670 €
411 TRANSFERI POSAMEZNIKOM IN GOSPODINJSTVOM	163 €
412 TRANSFERI NEPROFITNIM ORGANIZACIJAM IN USTANOVAM	64.507 €
42 INVESTICIJSKI ODHODKI	3.601 €
420 NAKUP IN GRADNJA OSNOVNIH SREDSTEV	3.601 €
<hr/>	
7 PRIHODKI IN DRUGI PREJEMKI	133.485 €
<hr/>	
71 NEDAVČNI PRIHODKI	1.617 €
710 UDELEŽBA NA DOBIČKU IN DOHODKI OD PREMOŽENJA	1.617 €
74 TRANSFERNI PRIHODKI	131.868 €
740 TRANSFERNI PRIHODKI IZ DRUGIH JAVNOFIN. INSTITUCIJ	131.868 €
<hr/>	

II. POSEBNI DEL

II. POSEBNI DEL

0503 Medobčinski urad za varstvo okolja in ohranjanje narave 567.195 €

06 LOKALNA SAMOUPRAVA 230.004 €

1. Opis področja proračunske porabe

Navedeno področje zajema financiranje dejavnosti, katere Urad opravlja za občine ustanoviteljice na strokovnem, kadrovskega področju in na področju stvarnega premoženja.

2. Dokumenti dolgoročnega razvoja načrtovanja

Dokumenti dolgoročnega razvoja so dejansko razvojni dokumenti občin ustanoviteljic in so usklajeni z Zakonom o lokalni samoupravi, Zakonom o javnih financah, Zakonom o financiranju občin, Zakonom o kolektivnem zavarovanju za javne uslužbenke, Odlokom o ustanovitvi skupne občinske uprave, Trajnostno urbano strategijo.

0601 Delovanje na področju lokalne samouprave ter koordinacija vladne in lokalne ravni 230.004 €

---

1. Opis glavnega programa

Zagotavljanje prostorskih, materialnih in strokovnih pogojev za delo zaposlenih v Uradu.

2. Dolgoročni cilji glavnega programa

Restriktivno pristopati k porabi vseh materialnih stroškov in nabavi osnovnih sredstev.

3. Ocena uspeha pri doseganju dolgoročnih ciljev

Sredstva so bila porabljenaa gospodarno, skladno s predpisi, namensko in učinkovito.

06019003 Povezovanje lokalnih skupnosti 230.004 €

---

1. Opis podprograma

V programu so načrtovani izdatki za plače in prispevke zaposlenih, za strokovno izobraževanje zaposlenih, izdatki za blago in storitve.

2. Zakonske in druge pravne podlage

Izhodišča za pripravo proračunov občin Ministrstva za finance, Kolektivna pogodba za javni sektor, Kolektivna pogodba za negospodarske dejavnosti, Navodilo za načrtovanje sredstev za plače, prispevke in davke, Občinski odloki, interni akti in pravilniki, Uredba o notranji organizaciji, sistemizaciji, delovnih mestih in nazivih v organih javne uprave in v pravosodnih organih, Zakon o delovnih razmerjih, Zakon o financiranju občin, Zakon o javnih financah, Zakon o javnih naročilih, Zakon o javnih uslužbencih, Zakon o kolektivnem dodatnem pokojninskem zavarovanju za javne uslužbenke, Zakon o lokalni samoupravi.

3. Dolgoročni cilji podprograma

Dolgoročni cilj je kakovostno izvajanje upravnih in strokovnih nalog za občine vključene v skupni občinski organ, pri čemer je poraba proračunskih sredstev naravnana na zakonito, namensko, gospodarno in učinkovito porabo. To zagotavljamo z vzpostavitvijo sistema notranjih kontrol.

4. Ocena uspeha pri doseganju dolgoročnih ciljev podprograma

Strokovne in upravne naloge se izvajajo v skladu z zastavljenimi letnimi cilji posamezne občine ustanoviteljice. Sredstva so bila porabljenaa gospodarno, skladno s predpisi, namensko in učinkovito.

5. Letni cilji podprogama

Letni cilj podprogama je uspešno in učinkovito izvajanje zastavljenih nalog občin ustanoviteljic ter nalog in ciljev urada.

6. Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih letnih ciljev z oceno gospodarnosti in učinkovitosti

Strokovne in upravne naloge za občine vključene v skupni občinski organ se izvajajo v skladu s programom dela, v okviru razpoložljivih sredstev so bili izvedeni cilji za izboljšanje pogojev dela zaposlenih. Sredstva so bila porabljena gospodarno, skladno s predpisi, namensko in učinkovito.

111802 Plače, prispevki in dodatki zaposlenih v Medobčinskem uradu za varstvo okolja in ohranjanje narave

222.000 €

1. Opis proračunskih postavk znotraj podprogama.

V okviru postavke se zagotavljajo sredstva za plače in prispevke za zaposlene na uradu.

211709 Materialni stroški Medobčinskega urada za varstvo okolja in ohranjanje narave

5.034 €

1. Opis proračunskih postavk znotraj podprogama.

V veljavnem proračunu so bila načrtovana sredstva v višini 5.000 EUR. Zaradi neporabljenih sredstev na postavki 156300 - Programi, poročila in sofinanciranje programov smo konec meseca novembra 2018 na postavko 211709 prerazporedili sredstva v višini 1.575 EUR. Sredstva v višini 5.034 EUR so bila porabljena za pisarniški material, stroške komunikacijskih storitev, službena potovanja, za pisarniški in drugi material.

213401 Nakup osnovnih sredstev

2.970 €

1. Opis proračunskih postavk znotraj podprogama.

V veljavnem proračunu so bila načrtovana sredstva v višini 2.000 EUR. Zaradi neporabljenih sredstev na postavki 156300 - Programi, poročila in sofinanciranje programov smo konec meseca novembra 2018 na postavko 213401 prerazporedili sredstva v višini 1.000 EUR. Sredstva v višini 2.970 EUR so bila porabljena za nakup računalniške opreme zaposlenih in druge opreme urada.

---

15 VAROVANJE OKOLJA IN NARAVNE DEDIŠČINE

337.192 €

1. Opis področja proračunske porabe

Na področju varovanja okolja so strateško pomembne dolgoročne usmeritve in cilji usmerjeni v preprečevanje oziroma zmanjševanje posledic na področjih, ki predstavljajo grožnjo trajnostnem razvoju.

Proračunski uporabnik Medobčinski urad za varstvo okolja in ohranjanje narave (v nadaljevanju Urad ali MUVOON) je upravni in strokovni organ občin ustanoviteljic na področju varstva okolja in naravne dediščine.

Urad opravlja za občine ustanoviteljice naslednje naloge:

upravne in strokovne naloge v zvezi z zagotavljanjem varstva okolja in ohranjanja narave,

zagotavlja izvajanje podrobnejšega ali posebnega monitoringa stanja okolja ter vodi informacijski sistem varstva okolja,

pripravlja ukrepe, smernice in priporočila s področja varstva okolja in ohranjanja narave,

zagotavlja informiranje, osveščanje in izobraževanje javnosti o stanju varstva okolja in ohranjanju narave in v zvezi z zagotavljanjem javnih služb varstva okolja,

zagotavlja strokovno pomoč pravnim in fizičnim osebam pri urejanju vprašanj iz področja varstva okolja in ohranjanja narave,

ter druge strokovno tehnične in upravne naloge iz področja varstva okolja in ohranjanja narave.

2. Dokumenti dolgoročnega razvoja načrtovanja

Dokumenti dolgoročnega razvoja načrtovanja:

Zakon o varstvu okolja s področnimi podzakonskimi predpisi

Zakon o ohranjanju narave s področnimi podzakonskimi predpisi

Zakon o vodah s področnimi podzakonskimi predpisi

Energetski zakon s področnimi podzakonskimi predpisi

Trajnostna urbana strategija TUS

Celostna prometna strategija MOM

Odlok o načrtu za kakovost zraka

Lokalni energetski koncept

Aarhuška konvencija

1501 Okoljevarstvene politike in splošne administrativne zadeve

62.657 €

---

1. Opis glavnega programa

V okviru glavnega programa se zagotavljajo sredstva za uresničevanje ciljev, ki izhajajo predvsem iz programov politik, strategij, načrtov in splošnih pravnih aktov povezanih s pravnim redom EU, mednarodnimi obveznostmi, pravnim redom RS in lokalnimi predpisi.

Ukrepi, ki se izvajajo v okviru glavnega programa se nanašajo na kakovost zraka, podnebne spremembe, varovanje površinskih in podzemnih voda, varstvo tal, varstvo pred hrupom, svetlobno onesnaževanje, ohranjanje biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot, pripravo politik varstva okolja ter okoljevarstveno informiranje in osveščanje.

2. Dolgoročni cilji glavnega programa

Doseganje dobrega stanja v okolju in naravi. Delovanje v okviru glavnega programa prispeva k doseganju prioritet in ciljev razvojnih programov in okoljskih ciljev občin ustanoviteljic.

3. Ocena uspeha pri doseganju dolgoročnih ciljev

Glede na zagotovljena sredstva v proračunu se cilji dosegajo z nižjo stopnjo intenzivnosti.

15019001 Regulatorni okvir, splošna administracija in oblikovanje politike

62.657 €

---

1. Opis podprograma

V okviru tega programa je v letu 2018 potekalo sofinanciranje projektov varstva okolja in ohranjanja narave društvom in nevladnim organizacijam ter podpora delovanju Centra mobilnosti Maribor.

2. Zakonske in druge pravne podlage

Ustava Republike Slovenije,

Zakon o varstvu okolja s področnimi podzakonskimi predpisi,

Zakon o ohranjanju narave s področnimi podzakonskimi predpisi,

Pravilnik o postopkih za sofinanciranje programov na področju varstva okolja in ohranjanja narave v Mestni občini Maribor.

3. Dolgoročni cilji podprograma

Zagotavljanje ustreznih programov za razvoj nevladnih organizacij na področju varstva okolja in ohranjanja narave s ciljem informiranja in ozaveščanja širše javnosti. Zagotoviti delovanje Centra mobilnosti Maribor.

4. Ocena uspeha pri doseganju dolgoročnih ciljev podprograma

Dolgoročni cilji se postopoma dosegajo.

5. Letni cilji podprograma

Število uspešno izvedenih programov in projektov NVO-jev na področju varstva okolja in ohranjanja narave. Informiranje javnosti s področja trajnostne mobilnosti.

6. Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih letnih ciljev z oceno gospodarnosti in učinkovitosti

Ob upoštevanju načel gospodarnosti so bili cilji uspešno doseženi, kar kaže število realiziranih projektov v letu 2018 (14) in izvajanje informiranja v Centru mobilnosti Maribor. Manjše število realiziranih projektov je posledica zniževanja finančnih sredstev na podprogramu. Delovanje Centra mobilnosti Maribor je bilo v enakem obsegu kot prejšnja leta.

156300 Programi, poročila in sofinanciranje programov

42.715 €

---

1. Opis proračunskih postavk znotraj podprograma.

V veljavnem proračunu so bila načrtovana sredstva v višini 45.000 EUR. Dve društvi, ki sta sodelovali na javnem razpisu za sofinanciranje projektov nista izvedli vseh aktivnosti, zato so bili njihovi zahtevki za sofinanciranje nižji od načrtovanih. Nekorabljeni sredstva v višini 2.575 EUR smo prerazporedili na postavki 211709 in 213401.

MUVOON je v letu 2018 objavil javni razpis za dodelitev sredstev sofinanciranja projektov nevladnih organizacij in društev v skupni vrednosti 40.800 €. Prijavilo se je 23 organizacij, v izbor se jih je uvrstilo 14, 8 jih ni izpolnjevalo pogojev, 1 prijava pa je bila prepozna. Vsi projekti so bili zaključeni do 30. 10. 2018.

GOBARSKO DRUŠTVO LISIČKA MARIBOR

Društvo je prijaviło program »Vloga gliv pri ohranjanju narave s poudarkom na okoljskih dnevih«, pripravili so številne razstave gliv, končali popis gliv na Mariborskem otoku, pripravili predavanja, ekskurzije in zbirali materiale za pripravo brošure o glivah na Mariborskem Otoku, ki je bila v mesecu oktobru predstavljena širši javnosti. Društvo smo sofinancirala v vrednosti 4.305 EUR.

PLANINSKO DRUŠTVO MARIBOR MATICA

Prijavili so dva programa, v okviru katerih so organizirali naravoslovne dneve za ozaveščanje občanov o pomenu reke Drave, ekskurzije, na katerih so spoznavali površinske procese (poplavljanje, erozija, plazenje), spoznavali hidrogeografske značilnosti območja, uporabo vode in odnosa človeka do vode in spoznavali pomen goratih območij za vodne vire (Pohorje in Kozjak). Material, zbran s terenskim delom, branjem kart in proučevanjem različnih pisnih virov so objavili v publikaciji, objavljeni na spletu in v tiskani obliki. MOM sofinancirala 2.900 €.

RIBIŠKA DRUŽINA MARIBOR

V programih »Voda v naravi/preprečimo onesnaževanje potokov, ribnikov in reke Drave«, »Voda v naravi/zaščita biotske raznovrstnosti in očuvanje ribje populacije« in »Voda v naravi/sodelovanje ob svetovnih okoljskih dnevih in Drava festivalu« so spremljali kalnost Drave, pripravili zračne posnetke, pregledali potoke s Pohorja in preverjali divja odlagališča.

Uveden je bil stalni nadzor nad drstišči in plašenje kormoranov, vložene nove ribe v Dravo in sodelovali v okoljskih dnevih s čistilnimi akcijami in demonstracijo ribolovnih tehnik. Občina je sofinancirala 2.854 €.

PODRAVSKO GOZDARSKO DRUŠTVO

Društvo je v treh programih izvedlo 27 vodenj predšolskih otrok in šolskih otrok po učnih poteh (Kalvarija-Piramida, Rozkina učna pot, Tojzlov vrh, Limbuško nabrežje, Betnavski gozd) in tri delavnice s ciljem promoviranja ekološkega, socialnega in proizvodnega pomena gozda v urbani, krajini ter promoviranje gozdnega bontona. Vodili so predavanja za širšo javnost na temo hudourniških plavin in ukrepov za njihovo preprečevanje, sodelovali na osrednji prireditvi tedna gozdov v Botaničnem vrtu UM v Pivoli in razstavo v Pokrajinskem muzeju. Prejeli so 1.900 €.

EKOLOŠKO KULTURNO DRUŠTVO ZA BOLJŠI SVET

V okviru programa »Moj Maribor – moj eko-dom« so izvedli kar 16 ekoloških delavnic na osnovnih šolah s tematiko ekološkega ozaveščanja, varčevanja z vodnimi viri, varovanja narave in medsebojne povezanosti. Ob svetovnem dnevu okolja so organizirali in izvedli čiščenje stražunskega gozda, na katerem je sodelovalo podjetje Snaga in druga društva.

Izvedli so zaključno prireditev v OŠ Slave Klavora z gledališko predstavo, pevskimi zbori vrtca, pevske skupine starejših občanov in OŠ ter recitacijami in folklorno skupino. Predstavilo se je društvo Sonček s svojimi izdelki. Program je MOM sofinancirala v vrednosti 3.004 €.

ČEBELARSKO DRUŠTVO PETER MOČNIK STUDENCI PEKRE

Čebelarsko društvo je prijavilo program »Osveščanje o pomenu čebelarstva za obstoj človeka in narave – letni program v znamenju 1. svetovnega dneva čebel«, ki je bil ovrednoten na 9.980 €.

V devetih akcijah od aprila do oktobra je potekalo vzdrževanje Andrejevega čebelnjaka in učne poti na Meranovem, čistili so okolico, obnovili in uredili nasad medovitih rastlin, ki so jih označili z novimi tablicami. Ob OŠ Janka Padežnika so očistili okolico in obnovili panje, organizirali dan odprtih vrat in razstavo pri Andrejevem čebelnjaku. Priredili so številne promocije in degustacije, ter medene dneve v Eurpoarku in medeni zajtrk v vrtcih in šolah. Sofinanciranje znaša 4.005 €.

DRUŠTVO ZA OPAZOVANJE IN PROUČEVANJE PTIC SLOVENIJE

Prijavili so dva programa, in sicer »Urbane ptice« in likovni natečaj »Ptice okoli našega vrtca«. Spoznavali so ptice v mestnem parku in gnezdišča hudournika. Namestili so 10 gnezdilnic in pridobili dragocene podatke o zasedenosti in mladih ptic. Obstoječe gnezdilnice so očistili in pripravili na naslednjo kotitveno sezono. V mariborskih vrtcih so razpisali likovni natečaj, dela pa objavili na spletni galeriji. Zmagovalni vrtec prejel gnezdilnico in obisk orintologa, gnezdilnico so namestili v bližini vrtca. Društvo je prejelo sredstva v višini 1.470 €.

LOVSKA DRUŽINA GAJ NAD MARIBOROM

V mesecu juniju so izvedli naravovarstveni tabor za osnovnošolce, na katerem so spoznavali pomembne vodne vire za živali, popisovali mokrišča, jemali vzorce vode ter raziskovali prisotnost živih bitij v vodnem viru, raziskovali rastišča in iskali odtise živali v mokriščih. Izvedli pohod z baklami in doživeli zvoke večerne narave. Lovska družina je prejela 200 €.

MARIBORSKA KOLESARSKA MREŽA

Program »Kolesarska skupnost« je bil usmerjen v spreminjanje potovalnih navad in promocijo trajnostne mobilnosti, izvedli so promocijo zimskega kolesarjenja, kolesarjenje ob Dravi, v sodelovanju s Snago kolesarjenje po poteh Mariborskih tržnic in Bajk kuhno. V mesecu juniju in

septembru so izvedli kolesarsko parado (kampanja Prinesi srečo v službo in Evropski teden mobilnosti). V sklopu nacionalne čistilne akcije so z društvom Ekologi brez meja organizirali čistilno akcijo Očistimo Slovenijo, čistili so nabrežje reke Drave in Dravsko kolesarko pot, zbrane odpadke pa s tovornimi kolesi odpeljali na Snago. Prejeli so 2.653 € sredstev sofinanciranja.

ŠPORTNO, KULTURNO, TURISTIČNO DRUŠTVO PONIREK

Programi, ki so jih prijavili so: »Plavajoča mokrišča Drava center«, »Drava center – živalski svet v krajinskem parku Mariborsko jezero« in »Obvestilne table krajinski park Mariborsko jezero«.

V prvem projektu so z zasaditvijo plavajočih otočkov ustvarili umetno ustvarjen habitat, ki je v poletnem času že dobil stalne obiskovalce (race, kačji pastirji, ribe med koreninami, školjke). Izvajali so tudi monitoring in ugotovili, da projekt v celoti zadošča v izobraževalne in naravovarstvene namene. Na vstopne točke krajinskega parka so s pomočjo ZRSVN postavili izobraževalne table, ki obiskovalce poučujejo o živalskih prebivalcih tega območja.

Z obvestilnimi tablami obiskovalce obveščajo o pravilih obnašanja v Krajinskem parku, ki je pravičen za živali, rastline in ljudi. Društvu je MOM za njihove programe sofinancirala 3.130 €.

HORTIKULTURNO DRUŠTVO MARIBOR

Organizirali so vodenja po mestnem parku, na katerih so se udeleženci pod strokovnim vodstvom seznanili s senzornim dojetjem žive okolice. Videčim je bilo zaradi povezanih oči omogočeno dojetje okolice enakovredno kot slepim in slabovidnim, slednjim pa je bilo omogočeno doživetje narave s pomočjo drugih čutil (tip, voh, okus). Društvo je želelo s poudariti zavedanje, da je invalidna oseba enakopraven in enakovreden član družbe s pravico so enakovrednega vključevanja v družbo. Pripravili so publikacijo dreves v mestnem parku z opisom lokacije in fotografijami, ki je bila posredovana v knjižnice vrtcev in osnovnih šol. Skupno so prejeli 1.600 €.

DRUŠTVO ŠTUDENTOV NARAVOSLOVJA

Študenti fakultete za naravoslovje so pripravili atlas »Kačji pastirji«, za katerega so opravili terenske popise na približno 24 vodnih telesih Maribora in okolice (ribniki, mlake, potoki). Skupno so popisali 33 vrst kačjih pastirjev, kar predstavlja skoraj polovico vseh vrst v Sloveniji, strokovno pomoč jim je ponudilo Slovensko odonatološko društvo. Natisnili so 500 izvodov atlasa in zato prejeli 1.585 € sredstev.

ZVEZA PRIJATELJEV MLADINE

Program »Učenje za življenje po načelu trajnosti« se je izvajal celo leto. Dogodke so organizirali na različnih lokacijah in ob okoljskih dnevih, kakor tudi v Domu ustvarjalnosti mladih.

Izpeljali so več kot 60 različnih delavnic na temo odpadnega in naravnega materiala s poudarkom na ponovni uporabi in zmanjševanju odpadkov (tekstil, kartonski valjčki, jajčna embalaža, časopisni papir, vosek, kozarci za vlaganje, ...), dve ekskurziji na temo vode v naravi, 9 počitniških dejavnosti na temo »klepet z živalcami«, sodelovanje pri postavitvi gnezdilnic, obisk vivarija, spoznavanja pajkov, kač, kuščarjev in kačjih pastirjev ter srečanja s policijskimi psi in 7 počitniških dejavnosti na temo »Doživetja v naravi«. Izvajali so delavnice na temo uživanja kakovostne lokalno pridelane hrane, sezonskega sadja in zelenjave in njene priprave.

Izpeljali so kompleksno prireditev EKO teden ob mednarodnem dnevu varstva okolja od 5.-8. 6. na Glavnem trgu, s poudarkom na čebelah, vodi, globalni industriji in ponovni uporabi za manj odpadkov. Izvajali so ustvarjalne delavnice, postavili senzorični poligon, igralni kotiček, info stojnico in Leteči avtobus, ki je ozaveščal o škodljivih vplivih tekstilne industrije na okolje. V ta namen so izvedli tudi modno revijo etičnih in rabljenih oblačil ter pripravili tri predstave na okoljsko tematiko. Vse leto so skrbeli za živalice v Domu ustvarjalnosti.

Ob Evropskem tednu mobilnosti so sodelovali z ustvarjalnimi delavnicami, Bralnim maratonom in info stojnicami in izvedli eko dejavnosti ob Tednu otroka.

Za celoletno samostojno delo in vključevanje v okoljske dneve je MOM sofinancirala 4.255 €.

SLOVENSKA ZVEZA ZA JAVNO ZDRAVJE, OKOLJE IN TOBAČNO KONTROLO

V dveh terminih so izvedli program »Eko družinski pohod čez Pohorje« na katerih so spoznavali značilnosti narave in istočasno pobirali odpadke ter iskali morebitna divja odlagališča (združen pohod z akcijo Očistimo Slovenijo).

V času Eko tedna in Evropskega tedna mobilnosti so organizirali Parking day, ob katerem so javne prometne površine (parkirišča) namenili za uporabo občanom. Vzpostavili so igrišče za badminton, ping-pong in poligon za disc-golf (metanje frisbijev na tarčo), uredili parkirišča v prostor z odrom za nastop mladih skupin in dnevno sobo s čitalnico kot prostor za počitek in druženje. V sklopu parkirnega dne so na parkiriščih izvajali Smoothie projekt, to je projekt osveščanja o zdravem življenjskem slogu, gibanju in prehranjevanju. Mešalnik za sadje in ostale pripomočke (računalnik, ozvočenje) so napajali iz mobilne sončne elektrarne, smoothie so pripravljali tudi s pomočjo kolesa, s katerim so proizvajali električno energijo za mešalnik.

Mimoidočim so izvajali so meritve CO v telesu (okoljska pisarna). Na preurejenih parkirnih prostorih so izvedli dva mini koncerta, brez napajanja iz javnega omrežja.

V okviru programa »Mesto=igrišče« so izvedli šport na ulici (prometne površine in igrišča po mestu), izvedbo netipičnih športnih aktivnosti z vključevanjem mimoidočih in povabljenih k udeležbi (otroci in mladi, starši). Aktivnosti so izvedli v študentskem naselju (ŠTUK), na Drava festivalu in na igrišču OŠ Franca Rozmana Staneta. Promovirali so trajnostno mobilnost s prikazom kolesarskih spretnosti, rolanja in rolkanja. Na Drava festivalu so izvedli parkirni dan in razstavo na prostem, ko so del Benetk preuredili v mestno plažo, postavili dnevno sobo na cestišču in iz recikliranih materialov sestavili spretnostni poligon. S sončno elektrarno so izdelovali smoothije. Skupna vrednost sofinanciranja vseh treh projektov je znašala 4.155 €.

156400 Delovanje mobilnostnega centra

19.942 €

---

1. Opis proračunskih postavk znotraj podprograma.

V letu 2013 je bil v okviru evropskega projekta TRAMOB vzpostavljen Center mobilnosti Maribor in je prvi mobilnostni center v Sloveniji, ki je bil ustanovljen z namenom razvoja, spodbujanja in promocije trajnostne mobilnosti med prebivalci Maribora. Prostor centra, ki so v lasti Mestne občine Maribor, so na Partizanski cesti 21. Center se nahaja na frekventni lokaciji, med središčem Maribora in železniško ter avtobusno postajo. Koordinator centra je Društvo Mariborska kolesarska mreža.

Center mobilnosti Maribor se pri svojem delovanju najbolj osredotoča na spodbujanje kolesarjenja in hoje, saj te potrebe najbolj odraža tudi lokalno okolje. Zaradi bližine postaj javnega potniškega prometa so dejavnosti centra usmerjene tudi v spodbujanje intermodalnosti oz. uporabe kolesa v kombinaciji z javnim transportom.

Center mobilnosti Maribor deluje kot podporno okolje za spodbujanje in razvoj trajnostne mobilnosti v Mariboru.

Aktivnosti so razdeljene na 5 tematskih sklopov:

- Informiranje
- Promocija
- Tehnične storitve

- Izobraževanje in usposabljanje
- Projekti

Informiranje

Infotočka na enem mestu ponuja vse informacije o trajnostni mobilnosti, kot so zemljevidi peš in kolesarskih poti, aktualni vozni redi železniškega prometa, mestnih in medkrajevnih avtobusov, ceniki javnega potniškega prometa, informacije o orodjih za načrtovanje poti, informacije o kolesarskih trgovinah, servisih in izposojah koles, informacije o turističnih kolesarskih produktih, informacije o parkiranju, informacije o prevozih na klic, električnih polnilnicah, skupinskih in taksi prevozih ipd.

V okviru Infotočke deluje tudi trgovina, kjer lahko obiskovalci kupijo dele in opremo za kolo. Prav tako lahko obiskovalci pridobijo dostop (magnetno kartico) do varovane kolesarnice na železniški postaji v Mariboru - Kolesodvor.

Infotočka je odprta vsak delovni dan od 9:00 do 17:00. V letu 2018 je infotočko obiskalo 1.300 posameznikov.

Promocija

Center mobilnosti Maribor se je v letu 2018 vključeval v naslednje promocijske dogodke:

- Priprava in izvajanje Evropskega tedna mobilnosti
- Sodelovanje pri Evropskem tednu športa
- Sodelovanje pri kampanji Winter Bike To Work Day
- Sodelovanje pri kampanji Pripelji srečo v službo
- Sodelovanje pri kampanji Očistimo Slovenijo
- Sodelovanje pri okoljskih dnevih (Dan zemlje, Dan parkov, Dan vode)
- Izvedba vodenih kolesarskih ekskurzij po Mariboru (v sodelovanju s Snago Maribor, Umetnostno galerijo Maribor, Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu – SPVCP)
- Izvedba predavanja v Domu Danice Vogrinec
- Sodelovanje s stojnico na dogodku Dan prometne varnosti na Srednji prometni šoli Maribor

Tehnične storitve

V okviru tehničnih storitev se je tudi v letu 2018 pred vhodom v center na Partizanski cesti 21 postavilo servisno stojalo, ki je bilo na voljo 24 ur na dan za uporabo. Servisno stojalo se je zaradi pogoste uporabe večkrat pokvarilo, zato je bilo potrebno izvajati redno vzdrževanje opreme. Prav tako se je pred vhodom v center skrbelo za redno delovanje električne polnilnice.

V centru se je izvajalo tudi popravilo koles, s posebnimi popusti ob posameznih aktivnostih za tiste, ki se v njih redno vključujejo.

Poleg tega se je izvajala izposoja koles tako za potrebe turistov, kot tudi za potrebe študentov. V letu 2018 je bilo izvedenih 176 izposoj koles in 447 popravil koles. Prav tako je bilo recikliranih in nadgrajenih 73 koles, ki so bila zbrana preko akcije zbiranja koles.

V letu 2018 je bila ustavljena prodaja vozovnic za mestni promet, saj se je Marprom odločil, da nujno potrebuje opremo za prodajo vozovnic na drugi lokaciji in da bo ob nabavi nove opreme poskrbel tudi za infotočko mobilnostnega centra. Problem starega sistema je bil, da je omogočal

zgolj polnjenje, ne pa tudi vnosa novih uporabnikov, kar je posledično pomenilo, da je bila prodaja slaba.

Nemoteno je bilo delovanje objekta Kolesodvor na železniški postaji. Vsega skupaj je bilo do sedaj registriranih 69 uporabnikov. Rednih uporabnikov, ki sproti podaljšujejo veljavnost uporabniške kartice je med 20 in 30.

Izobraževanje in usposabljanje

V letu 2018 se je izvedlo 42 izobraževalnih delavnic Bajk kuhne, ki je namenjena učenju popraviljanja koles. V celotnem času izvajanja programa je bilo prisotnih približno 200 udeležencev.

Projekti

V sodelovanju z Univerzo v Mariboru se je izvajal projekt Štud-Bike na temo spodbujanja študentov za vožnjo s kolesi in izboljšanja stanja na področju kolesarjenja za potrebe študentov.

V Centru mobilnosti Maribor je bila v letu 2018 redno zaposlena 1 oseba, po potrebi pa se je v delo infotočke vključevalo tudi študente preko študentske napotnice.

1502 Zmanjševanje onesnaženja, kontrola in nadzor 245.270 €

---

1. Opis glavnega programa

S sredstvi glavnega programa se zagotavlja izvajanje ukrepov na področju kakovosti zraka, varstva površinskih in podzemnih voda, varstva pred hrupom, spremljanja stanja okolja, ohranjanja biotske raznovrstnosti in naravnih vrednot, večje ozaveščenosti prebivalcev glede okolja in narave.

2. Dolgoročni cilji glavnega programa

Doseganje kakovostnih standardov okolja v skladu s smernicami WHO, spremljanje stanja okolja. Dolgoročni kazalci za merjenje doseganja zastavljenih ciljev so kazalci zdravstvenega stanja v občini, ki jih pripravlja Nacionalni inštitut za javno zdravje.

3. Ocena uspeha pri doseganju dolgoročnih ciljev

Doseganje dolgoročnih ciljev se kaže v ohranjanju stanja kakovosti tal, podzemnih in površinskih voda. Tudi trend onesnaženosti zunanega zraka je ugoden, saj v letu 2018 ni bilo preseganj zakonsko predpisanih mejnih vrednosti.

15029003 Izboljšanje stanja okolja 245.270 €

---

1. Opis podprograma

S sredstvi smo v letu 2018 zagotavljali izvajanje monitoringa stanja okolja, pripravljali programe in ukrepe za izboljšanje stanja okolja ter izvajali akcije informiranja javnosti.

2. Zakonske in druge pravne podlage

Ustava RS

Zakon o varstvu okolja s področnimi podzakonskimi predpisi

Zakon o vodah s področnimi podzakonskimi predpisi

Zakon o ohranjanju narave s področnimi podzakonskimi predpisi

Energetski zakon s področnimi podzakonskimi predpisi

Zakon o dostopu do informacij javnega značaja

Odredba o razvrstitvi območij, aglomeracij in podobmočij glede na onesnaženost zunanlega zraka (Ur. l. RS, št. 38/17)

Uredba o kakovosti zunanlega zraka (Ur. l. RS, št. 9/11, 8/15, 66/18)

Odredba o razvrstitvi območij, aglomeracij in podobmočij glede na onesnaženost zunanlega zraka (Ur. l. RS, št. 38/17)

Odlok o načrtu za kakovost zraka za aglomeracijo Maribor (Ur. l. RS, št. 82/18)

Uredba o vodovarstvenem območju za vodno telo vodonosnikov Ruš, Vrbanskega platoja, Limbuške dobrave in Dravskega polja (Ur. l. RS, št. 24/07, spremembe 32/11, 22/13, 79/15),

Uredba o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 43/18)

Uredba o ocenjevanju in urejanju hrupa v okolju (Ur. l. RS, št. 121/04)

Uredba o načinu uporabe zvočnih naprav, ki na shodih in prireditvah povzročajo hrup (Ur. l. RS, št. 118/05)

3. Dolgoročni cilji podprograma

Dolgoročni cilj je zagotavljanje in ohranjanje kakovosti življenjskega okolja in vzpostavitev t.i. »čistih« območij. Dolgoročni kazalci za merjenje doseganja zastavljenih ciljev so:

Izvajanje monitoringa kakovosti zunanlega zraka

Izvajanje monitoringa podzemnih in površinskih voda ter tal

Priprava strateške karte hrupa in v sodelovanju z Ministrstvom za okolje in prostor

Priprava Operativnega programa varstva pred hrupom

Izvedba aktivnosti ob okoljskih dnevih

4. Ocena uspeha pri doseganju dolgoročnih ciljev podprograma

V letu 2018 smo z izvajanjem monitoringov zagotavljali kakovostne podatke o stanju okolja, na podlagi katerih se določajo trendi onesnaževal na področju tal, podzemnih in površinskih voda ter zunanlega zraka. Pripravljeni so bili strateški dokumenti na področju varstva pred hrupom - Strateška karta hrupa in v sodelovanju z Ministrstvom za okolje in prostor še Operativni program za varstvo pred hrupom za preteklo obdobje.

5. Letni cilji podprograma

Zagotavljanje kakovostnih podatkov o stanju okolja in narave, določanje trendov onesnaževal na področju podzemne vode, tal, potokov, zunanlega zraka in informiranje javnosti.

6. Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih letnih ciljev z oceno gospodarnosti in učinkovitosti

Ob upoštevanju načel gospodarnosti so bili cilji za preteklo leto doseženi. V okviru monitoringov okolja smo zagotavljali urne podatke o kakovosti zraka na merilnih mestih v Mariboru, njihov prikaz na spletni strani ter podatke o stanju kakovosti tal, podtalnice in površinskih voda. Na področju varstva pred hrupom so bili cilji doseženi - izdelava Strateške karte hrupa za Maribor. Izvedli smo več aktivnosti informiranja in osveščanja javnosti.

156000 Okolje

205.370 €

---

1. Opis proračunskih postavk znotraj podprograma.

Imisijski monitoring kakovosti zunanlega zraka

Mestna občina Maribor je v skladu z veljavno zakonodajo uvrščena v poselitveno območje, kjer je obvezno izvajanje meritve kakovosti zunanlega zraka. Monitoring zagotavlja ARSO in MOM. Meritve za MOM izvaja Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano (NLZOH). Namen zagotavljanja monitoringa je spremljanje stanja onesnaženosti, ugotavljanje prostorske razporeditve onesnaževal v zraku na območju Mestne občine Maribor in sosednjih občin,

spremljanje trendov onesnaženosti, predvsem pa na podlagi stanja onesnaženosti načrtovanje in spremljanje ukrepov za izboljšanje kakovosti zraka.

V letu 2018 so meritve kakovosti zunanjega zraka in meteoroloških parametrov v okviru merilne mreže Maribora in sosednjih občin potekale na merilnih mestih Center, Vrbanski plato, Pohorje, Tezno, Radvanje, Miklavž (sredstva zagotavlja Občina Miklavž na D. polju), Ruše (sredstva zagotavlja Občina Ruše) in Hoče (sredstva zagotavlja Občina Hoče - Slivnica). Izvajale so se meritve dušikovega dioksida (NO₂), dušikovih oksidov (NO_x), delcev (PM₁₀, PM_{2,5} in PM_{1,0}), ozona (O₃), ogljikovega monoksida (CO), benzo(a)pirena v delcih, temperature in vetra. V poročilu navajamo le podatke za tista onesnaževala, ki prekomerno onesnažujejo zunanji zrak in negativno vplivajo na zdravje ljudi, živali in ekosistemov.

Dušikovi oksidi

Srednja letna koncentracija NO₂ na Vrbanskem platu ni presegala mejne letne vrednosti, mejna urna vrednost ni bila nikoli presežena. Srednja letna koncentracija NO_x na Vrbanskem platu ni presegala kritične letne vrednosti za varstvo rastlin.

Ozon

Meritve vsebnosti O₃ so pokazale, da mejna 8-urna vrednost na Pohorju ni bila presežena večkrat kot je v koledarskem letu triletnega povprečja dovoljeno, opozorilna in alarmna vrednost nista bili preseženi, je pa bila presežena ciljna vrednost parametra AOT 40 kot 5 letno povprečje za varstvo rastlin.

Delci PM₁₀, PM_{2,5} in benzo(a)piren

Srednja letna koncentracija delcev PM₁₀ na Vrbanskem platu, na Krekovi/Tyrševi, v Miklavžu, Radvanju in Rušah ni dosegla mejne letne vrednosti. Dovoljenih 35 preseganj mejne dnevne vrednosti v koledarskem letu ni bilo na nobenem merilnem mestu preseženo. Iz primerjave med srednjimi mesečnimi vrednostmi delcev PM₁₀ lahko ugotovimo, da so bile najvišje vrednosti v večini mesecev izmerjene na lokaciji Maribor Center, najnižje koncentracije so bile januarja izmerjene na Vrbanskem platu, februarja in marca v Radvanju, oktobra v Radvanju, novembra ter decembra pa na Vrbanskem platu.

V vzorcih delcev PM₁₀ iz merilnega mesta Radvanje so bile izvedene analize benzo(a)pirena (b(a)p). Iz meritev je razvidno, da so bile vsebnosti b(a)p v delcih PM₁₀ dnevnih merjenja (10 vzorcev v času zimskih mesecev; februar in december) na lokaciji v Radvanju podobne ali občasno celo višje kot na lokaciji Maribor Center. V preteklih letih je bila mejna vrednost na merilnem mestu Maribor Center dosežena, iz navedenega bi lahko sklepali da je doseganje ali celo preseganje predpisane mejne letne vrednosti na merilnem mestu Radvanje zaradi višjih izmerjenih vrednosti mogoče.

Srednja letna koncentracija delcev PM_{2,5} na merilnem mestu Krekova/Tyrševa ni dosegla mejne letne vrednosti.

Na merilnem mestu Krekova/Tyrševa se izvajajo še meritve PM_{1,0} ter črnega ogljika, ki pa nista zakonsko regulirana.

Imisijski monitoring tal, podzemnih in površinskih voda na območju vodooskrbnega sistema Mariborskega vodovoda

Mestna občina Maribor imisijski monitoring izvaja v skladu z Zakonom o varstvu okolja neprekinjeno od leta 2001. Poleg mariborske, monitoring sofinancira še 13 občin severovzhodne Slovenije, ki se oskrbujejo s pitno vodo iz vodnih virov Selniška dobava, Ruše, Vrbanski plato, Betnava, Bohova, Dobrovce in Dravski dvor. Vodni viri so povezani v skupni vodovodni sistem, s katerim upravlja lokalna gospodarska javna služba oskrbe s pitno vodo - Mariborski vodovod.

Z imisijskim monitoringom spremljamo glavne dejavnike, ki vplivajo na kakovost pitne vode v mariborski in okoliških občinah. Z analizami tal spremljamo vnos dušikovih spojin (posledica gnojenja) in pesticidov – fitofarmaceutskih sredstev (pripravki za uničevanje plevela in škodljivcev) na pridelovalne površine ter hkrati ugotavljamo spiranje nitrata in ostankov pesticidov v podzemno vodo. Sistem površinskih in podzemnih voda je neposredno povezan. Površinske vode skupaj s padavinskimi vodami vplivajo na kakovostno in količinsko stanje podzemnih voda.

Poleg tega v podzemni vodi spremljamo še industrijska onesnaževala (težke kovine, organska topila) in druge snovi iz urbanega okolja, kot so na primer ostanki zdravil. Merilna mesta so razporejena na vodovarstvenih območjih vodnih virov. Vrbanski plato z Mariborskim otokom je najpomembnejše črpališče na širšem območju Severovzhodne Slovenije. Tukaj se načrpa 65 % vse pitne vode, potrebne za MOM in še 16 občin SV Slovenije. Prav zaradi te pomembnosti črpališča, je število opazovanih vrtin (piezometrov) na tem območju največje.

Program imisijskega monitoringa na območju Mestne občine Maribor in sosednjih občin je v letu 2018 vključeval vzorčenje tal na mestih, ki so razporejena po celotnem geografskem prostoru VVO vodnih zajetij vključenih v sistema javne oskrbe, površinske vodotoke, kopalne vode na reki Dravi, podzemne vode, piezometre na katerih se je izvajal imisijski monitoring v preteklem obdobju in dodatna merilna mesta Mariborskega vodovoda.

V letu 2018 je bilo skupno odvzetih:

- 36 vzorcev podzemnih voda – dve seriji na 18 mestih,
- 5 vzorcev površinskih vod,
- 6 vzorcev površinskih voda za namen kopalnih voda - tri serije na 2 odzemnih mestih,
- 3 vzorci podzemne vode iz lizimetra Tezno,
- opravila se je analiza 34 vzorcev tal, ki so bili dostavljeni s strani KGZ Maribor.

Pregled stanja podzemnih voda

V letu 2018 je bilo opravljeno vzorčenje in analiza 36 vzorcev podzemnih voda. Vzorčenje se je izvedlo v dveh serijah na 18 odzemnih mestih.

Z rezultati analiz ugotavljamo, da je povprečna električna prevodnosti 605 $\mu\text{S}/\text{cm}$, najvišje vrednosti pa so izmerjene v podzemni vodi pod centrom mesta Maribor. Vsebnost mineralnih soli (natrija, kalcija, klorida) so v visoki korelaciji z električno prevodnostjo. pH vrednosti so se gibale med 6,5 in 7,8. Med pomembnimi indikatorji stanja podzemne vode so nitrati. V podzemni vodi najdemo nitrate kot posledico kmetovanja in vpliva odpadnih voda. Mejna vrednost za nitrate v pitni vodi je 50 mg/l. V nobenem izmed analiziranih vzorcev podzemne vode ta vrednost ni bila presežena, saj so se vrednosti gibale med 2,7 mg/l in 42 mg/l. Kloridi so v okolju prisotni kot natrijeva, kalijeve ali kalcijeve sol. Lahko so naravnega izvora, lahko pa so iz komunalnih ali industrijskih odpadnih vod ali kot posledica površinskega spiranja zaradi soljenja cest ali uporabe gnojil, vdora slanice. Kloridi so zelo mobilni in se z vodo prenašajo v okolju. Vsebnosti klorida v podzemni vodi so se v letu 2018 gibale med 1,8 mg/l in 120 mg/l.

V analiziranih vzorcih podzemne vode odvzetih v letu 2018 smo ugotovili prisotnost naslednjih fitofarmaceutskih sredstev (FFS) iz skupine herbicidov: atrazin, metolaklor, simazin, terbutilazin, desetil-atrazin. Nad mejno vrednostjo 0,1 $\mu\text{g}/\text{l}$ je bila ugotovljena le prisotnost atrazina na odzemnem mestu KP-2. Vrednosti ostalih FFS so na spodnji meji detekcije uporabljene metode. Atrazin je triazinski neselektivni organski herbicid, ki so ga uporabljali za zatiranje večine širokolistnih plevelov in trav v kmetijstvu, pri pogozdovanju in drugi nekmetski dejavnosti. V Sloveniji je uporaba prepovedana od leta 2003. Razvidno je nihanje vsebnosti atrazina na odzemnem mestu KP-2. Nihanje v izmerjenih koncentracijah atrazina je izrazito prav na tem merilnem mestu. Kljub dolgoletni prepovedi atrazina, nedavne uporabe (ali nedovoljene odstranitve v okolje) ne moremo popolnoma izključiti.

Dodatno se je v drugi seriji vzorčenja opravila analiza na farmacevtske spojine. Na podlagi rezultatov je bila v večini vzorcev ugotovljena vsebnost kofeina, v dveh vzorcih (Ruše- RT-3 ter Betnava PTa-1), pa smo ugotovili še vsebnost karbamazepina, ki je antiepileptik iz skupine karboksamidov z neurotropnim in psihotropnim učinkom.

Pregled stanja površinskih voda

Vzorčenje površinskih voda je bilo opravljeno 12. 4. 2018. V splošnem ni opaznih večjih sprememb stanja površinskih voda. Temperatura vode se je pri povprečni električni prevodnosti 407 $\mu\text{S}/\text{cm}$ gibala med 9,3° C in 10,2° C, pH vrednost pa je nihala med 8,2 in 8,4.

Na podlagi rezultatov analiz površinskih voda opravljenih v letu 2018 ugotovljamo, da v nobenem izmed analiziranih vzorcev površinskih voda ni bila ugotovljena prekomerna obremenjenost z absorbiranimi halogeniranimi organskimi snovmi. Mejna vrednost določena z Uredbo o kemijskem stanju površinskih voda za AOX je 20 µg/L.

Skladno z mejnimi vrednostmi Uredbe o kakovosti površinskih voda za življenje sladkovodnih vrst rib (Ur. list RS, št. 46/02 in 41/04 – ZVO-1) ugotovljamo, da so v vseh vzorcih presežene priporočene vrednosti za amonij (0,04 mg/l). V letu 2018 z izjemo vzorca Hočkega potoka ni bila ugotovljena povišana obremenitev površinskih vod zaradi odpadnih vod, ki se kaže preko parametra neraztopljene snovi. Vse izmerjene vrednosti vzorcev površinskih voda, z izjemo vzorca iz Hočkega potoka (160 mg/l), so pod priporočeno mejno vrednostjo 25 mg/l.

Fosfor v vodah spremljamo kot splošni pokazatelj obremenjenosti s hranili in je pomemben dejavnik za razrast alg v površinskih vodah, posebej stoječih. Vrednosti celokupnega fosforja, ki služi kot indikatorski parameter za obremenitve vode s komunalnimi odplakami so z izjemo vrednosti izmerjene v Vinarskem potoku (0,224 mg/l) pod mejno vrednostjo 0,2 mg/l. Izmerjene vrednosti so nižje kot v letu 2017.

Površinske vode kot kopalne vode

V času kopalne sezone so bile opravljene 3 serije vzorčenja reke Drave za namen kopalne vode na lokaciji Drava-Sidro in Drava Mariborski otok. Skladno z rezultati je ugotovljeno, da se je temperatura gibala med 18,8 in 20,7°C pri povprečnem pH 8,2 in električni prevodnosti 277,5 µS/cm. Ob vzorčenju ni bilo opaznih vidnih odplak, pen, makroalg. Oljni film ni bil prisoten. Rezultati kažejo na to, da vzorca odvzeta 6. 7. 2018 ne ustrezata zahtevam za kopalne vode. V vzorcu Drava-Mariborski otok je bila ugotovljena presežena vrednost enterokokov in bakterij E.coli. V vzorcu Drava-Sidro pa je bila ugotovljena presežena vrednost bakterij E.coli. Vzorci odvzeti 20. 7. 2018 ter 3. 8. 2018 ustrezajo zahtevam za kopalne vode, ki opredeljujejo primernost za kopanje.

Študijsko raziskovalni objekt - lizimetska postaja Tezno (RLP)

Opravljen je bilo letno vzdrževanje objektov in okolice RLP po programu. V letu 2018 je prišlo do manjše okvare lizimetra, bil je zamenjal vijak za nameščanje tehtnice lizimetra. Pri tem pa posebni stroški niso nastali, ampak je bila menjava vijaka izvedena v sklopu izvajanja vzdrževalnih del Mariborskega vodovoda.

Predvideni so bili mesečni odvzemi vzorcev na lizimetski postaji Tezno, vendar jih zaradi pomanjkanja padavin in nedelovanja lizimetske postaje ni bilo mogoče realizirati. V letu 2018 smo tako opravili vzorčenje in analizo 3 vzorcev podzemne vode iz lizimetske postaje Tezno. V letu 2018 se je električna prevodnost gibala med 315 µS/cm - 415 µS/cm, vsebnosti nitrata med 3,1 mg/l NO₃ in 89 mg/l NO₃. V analiziranih vzorcih je bila ugotovljena prisotnost fitofarmacevtskega sredstva metolaklor nad mejno vrednostjo 0,1 µg/l, vrednosti terbutilazina, katerega prisotnost je bila tudi potrjena, ne presegajo mejne vrednosti 0,1 µg/l.

Pregled stanja tal

V okviru izvajanja monitoringa tal poteka vzorčenje tal spomladi pred začetkom vegetacije, v juniju po uporabi mineralnih gnojil in fitofarmacevtskih sredstev (FFS) in jeseni po spravilu večine poljščin oziroma pred setvijo prezimnih posevkov. V primerih odstopanj od zelenih vrednostih se z vsakim pridelovalcem opravi informativni pogovor s ciljem odpravljanja razlogov za stanje in zmanjšanje možnih negativnih vplivov.

Analiza ostankov pesticidov v tleh je bila opravljena v vzorcih odvzetih 14. 6. 2018. Rezultati analiz kažejo prisotnost metolaklor 0,048 mg/kg suhe snovi v vzorcu Bohova. Metolaklor se kot herbicid uporablja v posevkih koruze, na omenjeni parceli pa je bil posevek koruze posejan v letu 2017, v letu 2018 pa posevek pšenice. Pri vzorcu Betnava je bila ugotovljena prisotnost diflufenikana 0,017 mg/kg suhe snovi, kar je posledica uporabe herbicida v posevku pšenice v spomladanskem času in je pričakovana. Vsebnost dušika v vzorcih prve serije je nihala med 0 in 300 kg/ha. Pri vzorcih odvzetih 11. 10. 2018 za analizo pesticidov v jesenskem času je bila v vzorcu iz Marjete ugotovljena prisotnost diflufenikana in pendimetalina, v vzorcu Betnava 7 pa

prisotnost fitofarmacevtskega sredstva diflufenikana. Diflufenikan je herbicid, ki se uporablja za zatiranje širokolistnih plevelov.

Komisija za pitno vodo

Urad vodi komisijo za pitno vodo, ki se sestaja enkrat do dvakrat letno. Člani komisije so predstavniki različnih strokovnih in zakonodajnih institucij (inšpekcijske službe, Inštitut za varovanje zdravja, ARSO, Fakulteta za kmetijstvo Fakulteta za gradbeništvo, občinske službe, Upravna enota – okolje, občine združene v MUVOON, Mb vodovod, itd.). Naloge komisije so: spremljanje kvalitete pitne vode, strokovno usmerjanje v primeru pojava različnih problemov glede oskrbe s pitno vodo, kot so potencialna ogroženost podzemnih voda, pojav trendov poslabšanja kvalitete in količine vode, obravnavanje izrednih ukrepov v primeru prekoračitve koncentracij posameznih onesnaževal v podzemnih vodah. Komisija se je v letu 2018 sestala 1x in obravnavala naslednje vsebine:

Vodni viri Ruše in Selniška dobava, zagotavljanje oskrbe s pitno vodo v Občini Ruše (Danilo Burnač, direktor Mariborskega vodovoda).

Zakonske omejitve uporabe glifosata za zatiranje plevelov na nekmetijskih površinah in primeri iz prakse (Draga Zadavec, Kmetijsko gozdarski zavod Maribor).

Rezultati skladnosti pitne vode za leto 2018 (Sebastjana Klepec, Mariborski vodovod)

Poročilo o rezultatih izvajanja imisijskega monitoringa tal, podzemnih in površinskih voda za leto 2017 in 2018 (dr. Nataša Sovič, Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano)

in sprejela sklepe, ki se bodo realizirali v letu 2019.

Varstvo pred hrupom

V letu 2018 smo v skladu s predpisi za občine ustanoviteljice izdajali dovoljenja za začasno prekomerno obremenitev okolja s hrupom zaradi uporabe zvočnih naprav, ki na shodih in prireditvah povzročajo hrup in potrdila o prijavi uporabe zvočnih naprav na prireditvah. Izdali smo sledeče število dovoljenj in potrdil:

MOM - 98 dovoljenj in 6 dopolnitev, 6 sklepov o zavrženju in 55 potrdil

Duplek - 9 dovoljenj in 1 dopolnitev, 2 potrdila

Ruše - 20 dovoljenj in 1 dopolnitev

Miklavž na Dravskem polju - 5 dovoljenj in 1 potrdilo

Hoče - 1 potrdilo

Izdelana je bila Strateška karta hrupa za mestno Maribor za podatke o virih hrupa iz leta 2016. Namen naloge je bil določitev obremenitve prebivalcev in površin s hrupom zaradi hrupa cestnega in železniškega prometa v skladu z Uredbo o ocenjevanju in urejanju hrupa v okolju.

Splošne značilnosti obremenitve s hrupom:

cestni promet je tako kot na vseh večjih poselitvenih območjih prevladujoči vir hrupa,

v nočnem obdobju se gledano absolutno obremenitev s hrupom zmanjša, ker pa veljajo v tem obdobju nižje mejne vrednosti, je s stališča obremenjevanja nočno obdobje bolj kritično,

podatkov o obremenitvi okolja zaradi industrijskih virov ni na voljo.

Podatki za železniški promet

Glavna železniška proga št. 30 Zidani Most – Šentilj poteka na območju MOM po območjih s sorazmerno redko poselitvijo, zato je število preobremenjenih stavb in prebivalcev ob progi majhno.

Po progi št. 34 Maribor – Prevalje praktično ni tovornega prometa, potniški promet pa poteka v dnevnem času, zato je, ne glede na gosto pozidavo, na območju Tabora število preobremenjenih stavb in prebivalcev ob progi majhno.

Podatki za cestni promet

V MOM poteka več pomembnih cest (ceste s pretokom več kot 3 Mio vozil na leto) skozi območja z gosto pozidavo z večstanovanjskimi stavbami, zato je preobremenjenih prebivalcev in stavb veliko.

Primerjava z obremenitvijo s hrupom v kartiranjih hrupa 2006 in 2011

Strateške karte hrupa so bile za območje MOM doslej izdelane v letih 2006, 2011 in 2016. Število preobremenjenih stavb in prebivalcev je določeno glede na mejne vrednosti kazalcev hrupa za III. stopnjo varstva pred hrupom (LDVN = 65, LNOČ = 55 dB(A))

V splošnem se obremenitev s hrupom na območju občine zmanjšuje, kar je posledica več dejstev:

Zgrajena je bila AC Pesnica – Slivnica, ki je praktično ves mednarodni tovorni tranzitni promet preusmerila izven mesta.

Izvedene so bili obsežne protihrupne ograje ob hitri cesti Počehova – Melje – Tezno.

Opazno je manjšanje števila prebivalcev ob nekaterih starejših, s hrupom bolj obremenjenih cestah.

Povečajo se je število območij z omejitvami hitrosti.

Ne glede na to je na območju občine v nočnem času zaradi cestnega prometa še vedno preobremenjenih približno 20 % prebivalcev, kar predstavlja velik izziv za prihodnje obdobje, ko bo potrebno preobremenjena območja postopno sanirati. V občini obstajajo številna stanovanjska območja in zelene površine, ki so malo obremenjena s hrupom in omogočajo v tem pogledu kvalitetno bivanje. Zmanjšanje hrupa zaradi železniškega prometa gre predvsem na račun zmanjšanega tovornega prometa ob regionalni progi Maribor – Prevalje.

Ukrepi za zmanjšanje obremenitve s hrupom

V letu 2019 bo izdelan operativni program varstva pred hrupom, v katerem bodo podrobno določeni ukrepi z roki za izvedbo in potrebna sredstva. V pristojnosti občine bo sanacija območij ob cestah v njenem upravljanju.

Sanacija hrupa železniškega prometa je v celoti v pristojnosti upravljavca železniške infrastrukture in bo potekala v skladu z njegovim operativnim programom.

Okoljski dnevi, informiranje javnosti

Svetovni dan voda – 22. marec

Lanskoletna tema Svetovnega dneva voda je bila: »Voda za naravo/Narava za vodo«. Osredotočil smo se na prepoznavanje naravnih rešitev ohranjanja kakovosti in količine vode in kako je te rešitve mogoče upoštevati pri politiki in praksi upravljanja z vodami. Obnavljanje gozdov, travnikov in naravnih mokrišč, ponovno ustvarjanje rečnih rokavov in poplavnih ravníc, ohranjanje vegetacije vzdolž vodotokov, vse to je le nekaj primerov učinkovitih naravnih rešitev. Vse to kar narava sama uporabi, da ustvarja ekosistemsko ravnovesje in ohranja biotsko raznovrstnost. V okviru tega dne smo izvedli Krožno pot, dan odprtih vrat na Centralni čistilni napravi Maribor, razstava likovnega natečaja za otroke o pomenu vode za naravo, ki jo je organiziral Mariborski vodovod, aktivnosti potapljačev, predstavitev mobilnega ekološkega laboratorija in druge. Organizirana je bila delavnica za kmetovalce na temo: »Gnojenje poljščin in varstvo rastlin na vodovarstvenem območju«. Nacionalni laboratorij je izvajal mikrobiološka preizkušanja vode za lastno oskrbo s pitno vodo.

V lanskem letu smo se prijaviili na javni razpis Ministrstva za okolje in prostor za sofinanciranje programov »Priprave in izvedbe aktivnosti Evropskega tedna mobilnosti v letu 2018« v okviru sredstev Sklada za podnebne spremembe. Na podlagi prijavljenega programa smo pridobili pravico do koriščenja maksimalnih razpisanih sredstev.

S tem smo bili obvezani izvesti aktivnosti v skladu z razpisno dokumentacijo in sicer: Aktivnost A – Parkirni dan, Aktivnost B – Pešbus in Aktivnost C - Vključevanje lokalnega gospodarstva v promocijske aktivnosti ETM. Aktivnosti smo izvajali v treh terminih in sicer ob Dnevu zemlje (20. 4. 2018), v času Eko tedna (5. – 8. 6. 2018 in v času ETM (16. – 22. 9 2018).

Opis aktivnosti:

AKTIVNOST A – Parkirni dan

Parkirni dan smo izvajali trikrat, in sicer ob Dnevu zemlje, v EKO tednu in ob Evropskem tednu mobilnosti.

Ob Dnevu zemlje, 20. 4. smo Parkirni dan izvajali na Trgu generala Maistra, kjer smo tej aktivnosti namenili 6 parkirišč. Nanje smo postavili pohoščeno za dnevno sobo, ozelenitev, dve stojnici za promocijo trajnostnih ukrepov in Bajk kuhno – mobilno kolesarsko delavnico za popravilo koles na terenu. Na eni stojnici smo promovirali trajnostne ukrepe (Avant2go, električno vozilo Maister, pešbus), na drugi pa je potekala delavnica Plastika in njena reciklaža navezano na tematiko varovanja okolja in zmanjševanja odpadkov. Spremljevalne aktivnosti: na trgu Leona Štuklja se je odvijala predstava na temo varovanja okolja, igralni poligon in vzgojno preventivna akcija »Bistro glavo varuje čelada« v katero je bilo vključenih 13 OŠ z 130 kolesarji in vzpodbuja mlade za nošenje kolesarske čelade.

Ob EKO tednu od 5.6. do 8. 6. smo zaprli 13 parkirišč na Slomškovem trgu in jih spremenili v prostor za mlade; izvajale so se bralne ure, izmenjava knjig, DJ delavnice in odprti mikrofoni. Prav tako smo postavili Bajk kuhno in dve stojnici, eno za izvedbo delavnice »Spoznavanje narave z vsemi čuti« in drugo za promocijo trajnostnih ukrepov (Avan2go, vozilo Maister, pešbus in promovirali trajnostni prihod v službo. Izvajali smo ankete »Spreminjamo prometne navade« in delili Programsko knjižico z nagradnimi kuponi za tiste, ki so ankete izpolnili.

Spremljevalne aktivnosti: Zveza prijateljev mladine je na Glavnem trgu izvajala ustvarjalne delavnice, senzorični poligon, igralni kotic, leteči avtobus in INFO točko, na kateri so informirali in predstavljali varovanje okolja in trajnostno mobilnost ter izvedli predstavo na temo prometa Čebelica debelica. EKTC je izvajal Eksperimentalnice, v katerih so prikazovali uporabo alternativnih pogonskih sredstev.

V času ETM od 17. 9 – 21. 9. smo parkirni dan izvajali ponovno na Trgu generala Maistra, zapora je bila na 6 parkiriščih, ki smo jih bogato ozelenili kot urbani park, pripravili smo prostor za počitek in sproščanje ter izvajali Smoothie projekt, kjer smo s pomočjo predelanega kolesa proizvajali električno energijo za izdelavo smoothijev. Na bližnji zelenici smo uredili prostor za badminton, poligon za Disc Golf in mizo za ping-pong. Izvedel se tudi koncert mladih talentov (OŠ, SŠ), postavili smo kolesarski trenažer za spremljanje fizičnih parametrov, Bajk kuhno in stojnice na kateri smo promovirali trajnostne ukrepe (Avant2go, Maister, pešbus, kašipoti), obiskovalci so lahko izpolnili anketni vprašalnik in prejeli Programsko knjižico s kuponi. Društvo študentov je pripravilo delavnico Trajnostna raba goriv.

Spremljevalne aktivnosti: na Trgu svobode je potekal večgeneracijski bralni maraton, igre na temo trajnostne mobilnosti, pripravili smo delavnico Ostanimo mobilni s predavanjem in vodenjem starejših občanov na mestni avtobus in ogled prireditve ETM. Potekala je akcija Drugače na pot – v šolo s kolesom, ki mlade kolesarje poučuje o ravnanju v cestnem prometu. Udeležilo se je 131 kolesarjev iz enajstih osnovnih šol, akcija je potekala v spremstvu policistov, redarjev na kolesih, SZPCP in mentorjev. Izvedli smo zaključno prireditev z glasbenim programom in podelitvijo nagrad za najboljše v aktivnosti C. Zadnji dan ETM-a je bil za občane organiziran brezplačni javni prevoz z avtobusi na vseh linijah mestnega potniškega prometa.

AKTIVNOST B - Pešbus

1. Pilotni projekt "PEŠBUS" - 14.- 18. 5. 2018 (5 dni + 5 podaljšanja)

Zaradi zamika pri izbiri občin za sofinanciranje smo namesto februarja pričeli s pripravami na izvedbo dogodkov konec marca oziroma v začetku aprila. Pripravljali smo pilotni/preizkusni projekt "Pešbus", ki smo ga načrtovali na dveh šolah (OŠ Prežihovega Voranca in OŠ Franca Rozmana Staneta), določili trase, organizirali usposabljanja, organizirali spremljevalce in izvedli pilotni projekt v mesecu maju.

2. PEŠBUS V Evropskem tednu mobilnosti – 17. – 21. 9. 2018 (5 dni)

V času ETM 2018 smo načrtovali izvedbo Pešbusa na štirih osnovnih šolah. S pripravami smo začeli v drugi polovici avgusta, aktivnosti so se pridružile OŠ Angela besednjaka, OŠ Franca Rozmana Staneta, OŠ Prežihovega Voranca in OŠ Kamnica, ki je nadomestila načrtovano OŠ bratov Polančičev. Glede na izveden pilotni projekt je bila priprava nekoliko utečena, le da smo porabili več časa zaradi števila šol in sprememb varnih šolskih poti, nekaj usklajevanja je bilo potrebnega tudi zaradi spremembe nekaterih tras in šole v naravi. Vse šole so akcijo uspešno zaključile in so bile z rezultati zadovoljne, zataknilo pa se je pri poročanju. Mentorji se očitno neradi ukvarjajo z birokracijo (ustrezni sezname, fotografije, evalvacija,...), zato kljub večkratnim urgencam od vseh šol nismo uspeli pridobiti podatkov na dogovorjenih obrazcih.

AKTIVNOST C – Vključevanje lokalnega gospodarstva v promocijske aktivnosti ETM (5 dni)

Akcijo smo začeli pripravljati že v začetku avgusta s pisnim povabilom podjetjem: Nova KBM, Zavarovalnica Sava, Henkel Slovenija, Univerza v Mariboru, Snaga, Nigrad; vabila podjetjem je posredovala tudi naša PR služba po njihovem naboru podjetij. Odziv na vabilo je bil soliden, vabilu so se odzvali Nigrad, Snaga in Univerza v Mariboru, po sklepu kolegija pa se je akciji pridružila tudi celotna Mestna občina Maribor.

Vsem prijavljenim podjetjem smo posredovali kratka pravila sodelovanja, prijavitni seznam in evidenčne liste za posameznike, najprej v pisni, nato pa še v elektronski obliki.

Pri izvedbi akcije smo imeli srečo, saj ji je bilo vreme zelo naklonjeno in tako je akcija potekala brez težav. Po zaključku smo zbrali rezultate (zbrali evidenčne liste, analizirali prihode) in izbrali najboljših 5 v kategorijah (peš, kolo in javni potniški promet), ki so na zaključni prireditvi 21. 9. prejeli nagrade.

V času ETM smo vsak dan med 7.30 in 9.00 uro izvajali kolesarski zajtrk (kava, rogljički in jabolka) na Glavnem trgu, Grajskem trgu, Gosposki, Slovenski ulici in Slomškovem trgu.

Na stojnicah smo v času EKO tedna in ETM izvajali promocijo trajnostnih ukrepov in vsem, ki so izpolnili anketni vprašalnik Skupaj spreminjamo prometne navade med drugim podarili programsko knjižico s kuponi popustov.

Izvedli smo vse prijavljene aktivnosti v skladu z razpisno dokumentacijo, pripravili vsebinsko in finančno poročilo za ministrstvo in prejeli sofinanciranje v višini 15.437,92 EUR.

V občinah ustanoviteljicah smo izvedli delavnice na temo prepoznavanja invazivnih rastlinskih vrst in o kakovosti zraka in kurjenju. Informiranje javnosti je potekalo preko člankov, objavljenih v občinskih glasilih, spletnih straneh in facebooku. Pripravili smo naslednje članke:

- Postopek pridobivanja dovoljenja ali potrdila o uporabi zvočnih naprav na javnih prireditvah na prostem
- Rezultati izvajanja imisijskega monitoringa površinskih in podzemnih voda ter tal
- Invazivne tujerodne rastlinske vrste
- Kakovost zraka in vpliv na zdravje
- Nevarnost uporabe pirotehničnih sredstev in vpliv na zdravje

---

156900 Sanacija izlitja olja na HS1

39.900 €

1. Opis proračunskih postavk znotraj podprograma.

V okviru interventnih in sanacijskih del zaradi razlitja kurilnega olja, je bilo na območju stavbe Mestne občine Maribor izvrtanih 11 vrtin: 9 pezometrskih in 2 vodnjaka. Vrtine se nahajajo v neposredni bližini stavbe mestne občine Maribor, kjer se je razlitje zgodilo. Po izlitju olja na dvorišču stavbe MOM je bil osnovni cilj ustaviti tok onesnaženja proti črpališču Vrbanski plato, kjer se črpa podzemno vodo z namenom oskrbe za pitno vodo. S pomočjo opravljanja meritev gladin podzemne vode je bila določena smer in gibanje toka podzemne vode na območju razlitja kurilnega olja. V okviru sanacije se je predvidelo črpanje onesnažene podzemne vode iz dveh

vrtn. S temi aktivnostmi se je preprečilo širjenje podzemne vode, onesnažene s kurilnim oljem, na večje območje, hkrati pa se je izvajala tudi fizična odstranitev podzemne vode skupaj z oljem na mestu razlitja. Na mestu črpanja se je ustvaril depresijski lijak, ki je onemogočal tok podzemne vode z mesta razlitja. S črpanjem je bila naloga uspešno opravljena, saj se je plast olja na gladini podzemne vode uspešno zmanjšala oziroma je merilnik olja sploh ni več zaznal v nobeni od vrtin. To sicer ne pomeni, da olje v piezometrih ni več prisotno, ampak da plast olja na gladini podzemne vode ni dovolj debela, da bi jo bilo mogoče izmeriti z merilcem. Predvideva se, da so v zemljini nad gladino podzemne vode še vedno ostanki razlitega olja in glede na rezultate vzorčenja, ki jih je v mesecu marcu 2018 opravil NLZOH, je bila ta domneva potrjena. V nekaterih vrtinah so se namreč znova povečale vrednosti mineralnih olj, vendar pa zaenkrat te količine niso tolikšne, da bi jih bilo mogoče izmeriti z ročnim merilnikom za merjenje prisotnosti olja na gladini podzemne vode. V začetku aprila 2018 so bile izklopljene črpalke, izvajal pa se je intenziven in zelo pogost monitoring, ki bi omogočil hitro ukrepanje v primeru slabih rezultatov, hkrati pa nam omogoča tudi oceno učinkovitosti dosedanje sanacije razlitja kurilnega olja na območju MOM ter lažje odločanje o nadaljnjih ukrepih. Rezultati meritev, ki so se zaključile junija 2018, kažejo na uspešno sanacijo razlitja kurilnega olja.

1505 Pomoč in podpora ohranjanju narave

29.265 €

---

1. Opis glavnega programa

V okviru glavnega programa MUVOON zagotavlja izvajanje nalog za ohranjanje biotske raznovrstnosti in varstvo naravnih vrednot ter upravljanje zavarovanih območij.

2. Dolgoročni cilji glavnega programa

Dolgoročni cilji so ohranjati in izboljšati stanje biotske raznovrstnosti, zagotoviti varstvo naravnih vrednot in upravljanje zavarovanih območij ter vzpostaviti infrastrukturo za informiranje in ozaveščanje javnosti z namenom privzgojiti spoštljiv odnos do narave.

3. Ocena uspeha pri doseganju dolgoročnih ciljev

Doseganje dolgoročnih ciljev je uspešno glede na razpoložljiva sredstva.

15059001 Ohranjanje biotske raznovrstnosti in varstvo naravnih vrednot

29.265 €

---

1. Opis podprograma

V okviru tega podprograma Urad zagotavlja izvajanje nalog za ohranitev biotske raznovrstnosti ter ukrepe za varovanje naravnih vrednot.

2. Zakonske in druge pravne podlage

Ustava RS

Zakon o ohranjanju narave s podzakonskimi predpisi

Zakon o gozdovih s podzakonskimi predpisi

Odlok o razglasitvi naravnih znamenitosti na območju občine Maribor (Medobčinski uradni vestnik št. 17/92)

Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Ur. l. RS št. 111/04 s spremembami).

3. Dolgoročni cilji podprograma

Dolgoročni cilj je izvedba ukrepov za ohranjanje biotske raznovrstnosti in varstvo naravnih vrednot ter učinkovito upravljanje zavarovanih območij.

4. Ocena uspeha pri doseganju dolgoročnih ciljev podprograma

V letu 2018 je bilo uspešno izvedenih več projektov, s katerimi ohranjamo naravno dediščino in skrbimo za biotsko raznovrstnost.

5. Letni cilji podprogama

Zaščitni in sanacijski ukrepi na območju objektov varovane naravne dediščine in naravnih znamenitosti, vzdrževanje in urejanje učnih poti ter informiranje javnosti.

6. Ocena uspeha pri doseganju zastavljenih letnih ciljev z oceno gospodarnosti in učinkovitosti

Ob upoštevanju načel gospodarnosti in učinkovitosti so bili cilji za leto 2018 uspešno doseženi. Izvajali smo zaščitne in sanacijske ukrepe, vzdrževali in uredili del učnih poti ter izvedli več različnih projektov za ohranjanje biotske raznovrstnosti in varstvo naravnih vrednot.

156100 Narava

29.265 €

---

1. Opis proračunskih postavk znotraj podprograma.

Mestni park

Mestni park je zavarovan kot spomenik oblikovane narave, hkrati pa je naravna vrednota lokalnega pomena.

Na začetku pomladi se začne obdobje množične selitve dvoživk, ki so skupina ogroženih in zato zavarovanih živali. Dvoživke se selijo iz prezimovališč na kopnem do vodne površine. Eno takih množičnih selitev je mogoče opazovati pri Treh ribnikih, žal pa je to tudi ena od črnih točk; ker smo ljudje s cesto prekinili pot dvoživk, smo priča številnim povoženim živalim. Da bi to preprečili, je MUVOON nabavil posebno varovalno ograjo, ki ob kritičnih predelih ob cesti preprečuje dvoživkam skok na cesto, in opremo za prostovoljce (vedra, naglavne svetilke, rokavice), ki dvoživke prenašajo do vode vsak večer v obdobju približno treh tednov. Akcijo koordinira MUVOON v sodelovanju z Društvom študentov naravoslovja (prostovoljci), mariborskim Zavodom RS za varstvo narave (strokovna podpora), UKPP (prometne oznake) in Snago (čiščenje podhodov za dvoživke).

Strokovnjaki so ugotovili, da je v spodnjem ribniku v Mestnem parku preveč rib in jim v poletnih mesecih zaradi naravnih pogojev (manj padavin, manjši dotok čiste vode in višje temperature) lahko zmanjka kisika. Da bi se izognili poginu večjega števila rib, se je MOM odločila za financiranje izlova rib in prenosa le teh v drugo zaprto in manj naseljeno vodno okolje. Izlov je financiral UKPP. Omenjeno akcijo smo izkoristili za ozaveščanje obiskovalcev Mestnega parka, da naj ne mečejo nikakršne hrane v ribnike, ker to posledično zelo slabo vpliva na življenjske razmere v vodi, in ne vnašajo akvarijskih in okrasnih vrst (ribe, želve, rastlinje) v/ob ribnike, ker porušijo naravno ravnovesje.

V okviru MOM deluje delovna skupina, ki se je v letu 2018 v glavnem ukvarjala s pripravo načrta upravljanja za Mestni park.

Mariborski otok

Mariborski otok je z občinskim odlokom zavarovan kot naravni spomenik, hkrati pa je naravna vrednota državnega pomena.

Naročili smo sanacijo nekaterih dreves, ki so ogrožala ljudi in nepremičnine.

S števcem, ki je nameščen ob vhodu na otok, ugotavljamo, kakšen je obisk otoka v času, ko kopališče ne obratuje. Ti podatki nam bodo pomagali pri upravljanju z obiskom in načrtovanju nadaljnjih ukrepov varstva. V letu 2018 je bilo skupno število obiskovalcev 117.271.

Stražun

Naročili smo strokovno študijo Proučitev stanja voda in narave na območju izvirov v Stražunu. Predlagane so bile naslednje možne rešitve za izboljšanje stanja okolja s poudarkom na revitalizaciji vodnih teles:

1. Vzpostavitev mlak in izvirov v Stražunu v naravovarstveno ugodno stanje, v smislu izboljšanja stanja habitatov vrst z zagotavljanjem nemotenega napajanja mlak in močvirnatga območja z izvirskimi vodami.

2. Ureditev kanalizacijskega sistema, pri čemer se prepreči nadaljnje obremenjevanje vodnega okolja (Stražunskega jarka, izvirskih vod in podzemnih vod).
3. Revitalizacija Stražunskega jarka z ureditvijo naravne struge (brez zavarovanj brežin in dna).
4. Na podlagi sprejetja varstvenega režima zavarovati vodne vire pred nadaljnjim onesnaževanje in nekontrolirano rabo zaradi namakanja vrtov.
5. Postopno opuščanje vrtov, s čemer se bo posledično zmanjšalo obremenjevanje vodnega okolja s pesticidi, hranili in drugimi nevarnimi snovmi.
6. Omejitev prometa na obravnavanem območju (ukinitvev nekaterih povezovalnih in dostopnih poti).
7. Omejitev parkiranja na Štrekljevi ulici, s čemer bi se ustavil pritisk na gozdni rob in erozijski procesi na robu terase.
8. Na podlagi sprejetja občinskega odloka na področju ravnanja z odpadki je potrebno vzpostaviti sistemske rešitve, s katerimi se bo preprečilo odlaganje odpadkov ter posledično obremenjevanje okolja z okolju škodljivimi snovmi.

Popis invazivnih vrst

V sodelovanju z Oddelkom za biologijo Fakultete za naravoslovje in matematiko Univerze v Mariboru je nastal 2. del popisa invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst na delu območju ob Dravi in v Stražunu. Ugotovljeno je bilo, da se na obravnavanem območju pojavlja 35 tujerodnih rastlinskih vrst, od katerih jih je velika večina invazivnih (90 %).

Leto dni po lanskoletni akciji odstranjevanje invazivnih tujerodnih rastlinskih vrst na širšem območju Mestnega parka smo izvedli terenski ogled. Ugotovili smo, da smo bili delno uspešni, nadaljnje ukrepe bo izvajal mariborski Zavod za gozdove.

Sanacija zavarovanih dreves

Naročili smo sanacijo (odstranitev suhih vej in bele omele) zavarovanih dreves na območju MOM, in sicer Knezarjeve lipe v Malečniku, platane pri Radvanjskem gradu in Kordekovih in Kebrove tise na Pohorju.

Popularizacija varstva narave

Vzdrževanje učnih poti in zamenjava/postavitvev informativnih tabel potekata v sklopu popularizacije varstva narave, ki je po Zakonu o ohranjanju narave v pristojnosti lokalnih skupnosti.

Naročili smo vzdrževanje učnih poti na območju MOM, in sicer na naravoslovni učni poti Piramida-Kalvarija, Rozkini gozdni učni poti, naravoslovni poti Mariborski otok in poti netopirja Boromira v Stražunu. Dela zajemajo košnjo trave, odstranjevanje zarasti, čiščenje odtočnih kanalov, pregled varovalnih ograj, barvanje klopi, čiščenje in menjavo informativnih in usmerjevalnih tablic in podobno.

Devet novih informativnih tabel je bilo spomladi 2018 umeščeni v prostor, in sicer na glavnih vstopnih točkah v mariborski Mestni park. Njihov namen je informiranje o pomembnosti te priljubljene zelene površine v središču mesta z vidika varstva naravne in kulturne dediščine. Na ta način želimo nagovoriti vsakodnevne in občasne obiskovalce parka ter turiste k primernem obnašanju in spoštljivem odnosu tako do žive narave kot tudi parkovne infrastrukture. Cilj je seznaniti obiskovalce, v kakšno posebno in hkrati ranljivo okolje vstopajo, in želimo si, da bi to posledično tudi vplivalo na zmanjšanje vandalizma. Postavitvev je financiral UKPP.

Poleg tega smo drevesa v Mestnem parku označili s 54 novimi tablicami, na katerih so informacije o vrsti (slovensko in latinsko ime) in izvoru. Namestitvev tablic sta izvedla Hortikulturno društvo Maribor in Snaga.

Nastala je tudi nova tabla o pticah v Mestnem parku z namenom nadomestiti odstranjene table, ki so bile dotrajane.

Označitev zavarovanega drevesa

Na pobudo lokalnega prebivalstva v Malečniku in s strokovno pomočjo Zavoda RS za varstvo narave smo pripravili vsebino za tri table in financirali postavitev le teh ob zavarovanih drevesih – Vodolska smreka, Knezarjeva lipa in beli topol.

Učilnica v naravi in zloženke o Mariborskem otoku

Kot vsako leto smo koordinirali izvedbo učilnice v naravi na Mariborskem otoku, ki se je udeležilo okoli 100 otrok.

Ponatisniti smo dali zloženko Naravoslovna pot Mariborski otok, ki je bila prvič izdana pred petimi leti. Vsebina zloženske podaja informacije o zavarovanem območju Mariborski otok, pestrosti narave otoka in pomenu varovanja. Zloženska je na voljo brezplačno v treh jezikih na blagajni kopališča Mariborski otok in v TIC v Mariboru.

Izvajanje drugih nalog varstva

Pohorski park doživetij

Ob Macunovi ulici v Radvanju smo vzpostavili Pohorski park doživetij – učilnico v naravi z infrastrukturo z izobraževalnimi in ozaveščevalnimi vsebinami o naravi, gozdnem prostoru in primernem obnašanju v naravnem okolju.

Skupina za Dravo

Drava festival je skupek enotno promoviranih izobraževalno-naravovarstvenih ter rekreacijsko-turističnih dogodkov, ki jih organizirajo raznovrstna društva in druge organizacije. Drava Festival koordinira Skupina za Dravo, v kateri sodelujejo RRA Koroška, Zavod za turizem Maribor - Pohorje, ZRS Bistra Ptuj, Medobčinski urad za varstvo okolja in ohranjanje narave, Zavod RS za varstvo narave, OE MB in Zavod Iskriva. V sklopu 3. Drava festivala (11. 5. - 15. 7. 2018) se je zvrstilo skupno več kot 70 dogodkov, ki jih je izpeljalo preko 30 organizacij in posameznikov.

III. NAČRT RAZVOJNIH PROGRAMOV

III. NAČRT RAZVOJNIH PROGRAMOV

0503 Medobčinski urad za varstvo okolja in ohranjanje narave

3.601 €

156000 Okolje

632 €

OB070-12-0006 Nakup osnovnih sredstev

632 €

---

1. Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Sredstva so namenjena nakupu osnovnih sredstev Urada. V letu 2018 smo posodobili računalniško opremo Urada.

Del sredstev je bil namenjen za nakup materialov za izvedbo projekta Skupaj spreminjamo prometne navade, ki ga je sofinanciralo Ministrstvo za okolje in prostor. Cilj projekta je bil informiranje in osveščanje vseh generacij o trajnostni mobilnosti. Podrobnejši opis projekta je podan pri PP Okolje. Projekt se je začel maja 2018 in zaključil konec septembra 2018.

2. Dosežen razvoj/napredek na projektu v letu 2018 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

Z novo računalniško opremo delo poteka hitreje, poleg tega nam je omogočen vpogled v GIS in pridobivanje podatkov, ki jih potrebujemo za redno in strokovno opravljanje nalog.

Za projekt Skupaj spreminjamo prometne navade smo pri izvedbi akcij informiranja potrebovali določene materiale in sredstva, ki smo jih uporabili na prireditvah. Projekt je bil uspešno izveden.

213401 Nakup osnovnih sredstev

2.970 €

OB070-12-0006 Nakup osnovnih sredstev

2.970 €

---

1. Opis projekta z opredelitvijo namena in ciljev projekta ter trajanja projekta

Sredstva so namenjena nakupu osnovnih sredstev Urada. V letu 2018 smo posodobili računalniško opremo Urada.

Del sredstev je bil namenjen za nakup materialov za izvedbo projekta Skupaj spreminjamo prometne navade, ki ga je sofinanciralo Ministrstvo za okolje in prostor. Cilj projekta je bil informiranje in osveščanje vseh generacij o trajnostni mobilnosti. Podrobnejši opis projekta je podan pri PP Okolje. Projekt se je začel maja 2018 in zaključil konec septembra 2018.

2. Dosežen razvoj/napredek na projektu v letu 2018 z vidika doseganja ciljev in izpolnjevanja načrta financiranja projekta ter stanja projekta

Z novo računalniško opremo delo poteka hitreje, poleg tega nam je omogočen vpogled v GIS in pridobivanje podatkov, ki jih potrebujemo za redno in strokovno opravljanje nalog.

Za projekt Skupaj spreminjamo prometne navade smo pri izvedbi akcij informiranja potrebovali določene materiale in sredstva, ki smo jih uporabili na prireditvah. Projekt je bil uspešno izveden.

Številka: 01003-18/2019-3

Datum: 21. 3. 2019

Pripravile:

Irena Kozar

Olga Mravlje

Živa Bobič Červek
Saša Bricman Rantuša
Suzana Prajnc

Aleksander Saša Arenovič
Ž U P A N